

Nr 34.

Utlåtande med anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utlämnande av stödlån till jordbrukare jämte i ämnet väckta motioner.

I en till riksdagen den 16 februari 1951 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 79, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen att till Stödlån till jordbrukare å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 under kapitalbudgeten, fonden för låneunderstöd, anvisa ett investeringsanslag av 3 000 000 kronor.

Vid statsrådsprotokollet har såsom bilaga fogats ett inom jordbruksdepartementet upprättat förslag till kungörelse om stödlån till jordbrukare. Utskottet torde beträffande den närmare utformningen av den föreslagna låneverksamheten få hänvisa till denna i propositionen å s. 13—14 intagna bilaga.

I samband med propositionen har utskottet behandlat två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 339 av herr *Niklasson m. fl.* och II: 451 av herr *Rubbestad m. fl.* I dessa motioner har hemställts, att riksdagen måtte, med avslag å Kungl. Maj:ts förslag, å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 10 000 000 kronor till meddelande av hjälp enligt i motionerna närmare angivna grunder åt ifrågavarande jordbrukare.

Beträffande de skäl, som motionärerna anfört till stöd för sin hemställan, får utskottet hänvisa till framställningen i motionerna.

I skrivelse den 23 januari 1951 har *statens jordbruksnämnd* hemställt, att Kungl. Maj:t måtte bemyndiga nämnden att genom länsstyrelserna utbetala ersättningar för regn- eller översvämningsskador å 1950 års skörd i överensstämmelse med vissa av nämnden i skrivelsen angivna riktlinjer. Vidare hemställs att härför måtte få användas 1 000 000 kronor ur det för budgetåret 1950/51 anvisade reservationsanslaget å 191 000 000 kronor till prisreglerande åtgärder på jordbrukets område.

Jordbruksnämnden har med sin skrivelse tillika överlämnat ett antal till nämnden för utlåtande remitterade framställningar ävensom en direkt till nämnden inkommen framställning rörande statligt stöd åt jordbrukare på grund av dylika skador. Dessa framställningar avse skördeförlusterna i hushållningssällskapsområdena inom Jönköpings, Kronobergs, Hallands, Göteborgs och Bohus, Älvsborgs, Skaraborgs, Värmlands och Kopparbergs län.

I propositionen har vidare anmälts, att en liknande framställning sedermera inkommit till jordbruksdepartementet från Blekinge läns hushållningssällskap. De inom de nämnda länen uppkomna förlusterna ha uppskattats till i runt tal 25 260 000 kronor. En närmare redogörelse för det huvudsakliga innehålllet i nämnda framställningar lämnas å s. 2—4 och 9 i propositionen, vartill utskottet torde få hänvisa.

Sedan jordbruksnämnden lämnat en kort översikt över de statliga åtgärder, som vidtagits för reglering av skördeskadorna under åren 1945—1949, har nämnden redogjort för omfattningen av skadorna å 1950 års skörd. Nämnden har därvid efter en redogörelse för nederbördens fördelning länsvis under hösten 1950 anfört i huvudsak följande angående skördeutfallet inom olika områden m. m.

Vid inom nämnden verkställda undersökningar härom ha s. k. allmänna skördesiffror beräknats för samtliga län och för härad inom tolv län, där stark nederbörd eller eljest olämplig väderlek kan ha inverkat på skörderesultatet. Inom vissa av dessa län har en längre gående differentiering visat sig vara behövlig, och skördesiffror ha där beräknats för kommuner. De allmänna skördesiffrorna, vilka grunda sig på de av hushållningssällskapens ortsombud sockenvis avgivna årsväxt- och skörderapporterna för den 16 oktober 1950 och vilka redovisats i en vid nämndens skrivelse fogad tabellbilaga, utgöra ett sammanfattande uttryck för skördeutfallet inom respektive område. De ha erhållits såsom resultat av en sammanvägning av de för de olika växtlagen i rapporterna angivna siffervärden, med vilka skördeutfallet betecknats enligt en fastställd skala från 5 (mycket god skörd) till 0 (fullständig missväxt) och med siffervärdet 3 såsom uttryck för normalskörd. Vid sammanvägningen ha medtagits alla grödor, som uppskattats i årsväxt- och skörderapporterna. En analys av resultaten från jordbruksnämndens beräkningar ger vid handen att jämförelsevis låga länssiffror visserligen uppvisas av län med stark nederbörd såsom Älvsborgs läns norra del (2,⁶²), Älvsborgs läns södra del (2,⁶⁷), Kronobergs län (2,⁶⁸) samt Göteborgs och Bohus län (2,⁷³) men att även andra län uppvisa låga sådana siffror såsom exempelvis Örebro (2,⁶⁵) samt Stockholms och Södermanlands län (2,⁷²). De resultat, som erhållits för härad och kommuner, visa att större sammanhängande områden med anmärkningsvärt låga skördesiffror ej förekomma. Till och med inom Älvsborgs läns norra del, där Valbo härad uppvisar den lägsta häradssiffran (1,⁹¹), framträda fyra härad med fullt medelmåttig skörd. Intrycket av en mycket stark lokal differentiering av skörderesultatet blir ännu mer markerat, då undersökningen utsträcker till kommuner. För att ytterligare belysa den lokala ojämnheten i skördeutfallet år 1950, som kännetecknar de här berörda delarna av landet, har för Hallands, Göteborgs och Bohus samt Älvsborgs län gjorts en jämförelse kommunvis beträffande hektarskördarna för olika slag av vårsäd åren 1950 och 1948. Denna jämförelse visar, att i dessa län ett ej ringa antal kommuner år 1950 fått hektarskördar, som varit lika stora eller större än skördarna år 1948. Av en beräkning, som verkställts beträffande storleken av skördeminskningen för vårsäd och potatis år 1950 i jämförelse med medelskörden för perioden 1939—1948, framgår, att skördeminskningen till övervägande del faller på potatisen.

Beträffande grunderna för en eventuell ersättning har nämnden anfört bland annat, att de uppkomna skadorna ej synas vara av

sådan beskaffenhet att en reglering med användande av differentierade mjölkpristillägg eller annan mera generell ersättningsgrund bör komma i fråga. För enskilda brukare torde emellertid ha uppstått skador, som för dem medfört stora ekonomiska förluster. Nämnden föreslår, att ersättning skall utgå endast i sådana fall, då sökanden drabbats mycket hårt och skadan medfört ett allvarligt hot mot hans ekonomiska ställning. Enligt nämndens mening böra nämligen jordbrukarna alltid själva stå en viss förlustrisk. Med hänsyn till det anförda anser nämnden det nödvändigt att ersättningsfrågan bedömes efter behovsprövning i varje särskilt fall. Ersättningen, som i princip bör kunna utgå till jordbrukare även inom andra områden än dem, från vilka framställningarna inkommit, bör vidare närmast få karaktären av socialhjälp och utgå endast i sådana fall, då med hänsyn till brukarens ekonomiska ställning skadorna kunna betecknas som katastrofartade för honom. Hänsyn bör därför tagas till brukarens skörd av samtliga växtslag, som kunna vara av någon betydelse.

Rörande beräkningsgrunderna för den föreslagna ersättningen föreslår jordbruksnämnden vidare att som huvudregel skall gälla, att ersättning icke lämnas om sökandens totala skörd, omräknad i pengar, motsvarar mer än 60 procent av den skörd, som under normala förhållanden kunde beräknas på brukningsdelen under år 1950. Den högsta ersättning, som bör kunna utgå, bör därför bestämmas till skillnaden mellan, å ena sidan, ett belopp motsvarande 60 procent av det beräknade värdet av total normalskörd, och, å andra sidan, värdet av den erhållna skörden. Vid framräkandet av dessa belopp bör man räkna med det värde per deciton, som produkter av olika slag ha under förutsättning att kvaliteten är normal. Dessa värden böra fastställas av jordbruksnämnden. Det angivna maximibeloppet bör emellertid utgå endast i undantagsfall, då särskilt ömmande omständigheter föreligga. Vid bestämmandet av den ersättning, som bör utgå inom ramen av det framräknade maximibeloppet, bör vidare hänsyn tagas — förutom till sökandens ekonomiska ställning m. m. — jämväl till avsevärda kvalitetsskador och osedvanligt höga härgningskostnader.

Ersättning bör enligt jordbruksnämnden utgå endast efter ansökan i varje särskilt fall. Ansökan bör ställas till länsstyrelsen och ingivas till ordföranden i kristidsnämnden eller motsvarande kommunala myndighet i den kommun, där brukningsdelen är belägen.

Beträffande den närmare utformningen av ersättningsförfarandet och behandlingen av gjorda ansökningar torde utskottet få hänvisa till s. 7—8 i propositionen.

Medel till de föreslagna ersättningarna bör enligt jordbruksnämndens mening lämpligen utgå ur det för innevarande budgetår anvisade reservationsanslaget till prisreglerande åtgärder på jordbrukets område. Till stöd härför anföres, att det under nämnda anslag för diverse kostnader beräknade beloppet å 5 000 000 kronor icke helt torde komma att åtgå för de ändamål för vilka det i första hand avsetts. Kostnaderna för ifrågavarande ersättningar kunna icke redan nu beräknas med någon större säkerhet. Med

den begränsning av ersättningarna, som nämnden föreslagit, torde kostnaderna emellertid icke komma att uppgå till de belopp som beräknats i de gjorda framställningarna. Jordbruksnämnden anser att det belopp, vilket nu bör ställas till förfogande, kan begränsas till 1 000 000 kronor. Skulle detta belopp visa sig otillräckligt, torde nämnden senare få inkomma med kompletterande anslagsäskande.

Statskontoret har i remissyttrande bestämt motsatt sig ett tillmötesgående av jordbruksnämndens förslag. Såsom läget är för närvarande på jordbruksområdet med starkt förbättrad lönsamhet anser statskontoret skäl ej föreligga, att statsverket skulle i särskild ordning bereda jordbrukare kompensation för till följd av skörde-skador försämrat skördeutfall. Därest det emellertid skulle befinnas oundgängligt, att staten träder hjälpande emellan, vill statskontoret kraftigt understryka jordbruksnämndens uttalande, att ersättningen närmast bör få karaktären av socialhjälp och utgå endast i sådana fall, då med hänsyn till jordbrukarnas ekonomiska ställning skörde-skadorna kunna betraktas som katastrofartade. Härom anföres vidare i huvudsak följande.

I fråga om ersättningsgrunderna bör gälla den begränsningen att bidrag icke lämnas, om den erhållna skörden motsvarar minst 50 procent av värdet av normalskörden på brukningsdelen. Därjämte bör sättas en maximigräns för ersättningen, innebärande att denna må utgå högst med ett belopp motsvarande skillnaden mellan, å ena sidan, 50 procent av normalskördens värde, och å andra sidan, det beräknade värdet av den erhållna skörden. I betraktande av de svårigheter, som möta att rätt uppskatta kvalitetsskador, kan statskontoret icke heller dela jordbruksnämndens uppfattning, att vid bedömandet av ersättningens storlek inom ramen för maximibeloppet hänsyn jämväl skulle få tagas till sådana skador. Ämbetsverket erinrar, att dylika skador icke ansetts böra läggas till grund vid beräkandet av den ersättning, som enligt statsmakternas beslut utgick till jordbrukare för skörde-skador under hösten 1946 (prop. 382/1946, s. 7 f.).

Departementschefen har anfört följande.

»Såsom främgår av jordbruksnämndens framställning ha de ogynnsamma väderleksförhållanden, som på sina håll rådde under hösten 1950, medfört att jordbrukarna i vissa delar av landet tillfogats skörde-skador, vilka i en del fall varit av betydande omfattning. Dessa skador ha väl, i den mån de medfört en minskning av den totala skörden, så långt det var möjligt beaktats vid uppgörandet i oktober 1950 av den senaste kalkylen över jordbrukets inkomster och kostnader under innevarande regleringsår och följaktligen även vid den på sagda kalkyl baserade prisuppgörelsen. Med det system för avvägning av priserna på jordbrukets produkter, som nu tillämpas, är det emellertid klart att ett dylikt hänsynstagande icke får någon påtaglig effekt för de direkt berörda jordbrukarna. Jordbruksnämnden har nu även framlagt förslag om åtgärder till stöd för jordbrukare, som träffats särskilt hårt av dylika skador. Förslaget innebär i korthet att de jordbru-

kare, för vilka skörden år 1950 av spannmål, potatis och foderrotfrukter kommit att understiga 60 procent av deras normala skörd av dylika grödor, skulle kunna erhålla gottgörelse av allmänna medel med högst det belopp, varmed värdet av skörden kan anses ha understigit 60 procent av normalskörden. Sådan gottgörelse skulle dock utgå endast efter prövning i varje särskilt fall av skadans storlek och vederbörandes ekonomiska ställning.

Vad angår frågan, om och i vad mån det allmänna bör ingripa i sådana situationer, som nämnts, vill jag först understryka att det prisreglerings-system, som nu tillämpas, icke i och för sig kan anföras såsom skäl för ett dylikt ingripande. Jag vill erinra om, att detta system icke hindrar en enskild jordbrukare att utfå en inkomst, som överstiger den genomsnittliga, då hans skörd överstiger genomsnittet. På samma sätt måste en jordbrukare enligt min mening i princip även själv stå företagarrisken, om skörden i det enskilda fallet på grund av omständigheter, över vilka han icke kunnat råda, blivit lägre än genomsnittet. Ett särskilt ingripande från det allmännas sida utöver vad som sker inom ramen för jordbruksregleringen synes endast böra ske då så kan anses påkallat av trängande sociala skäl.

Den i ärendet verkställda utredningen ger emellertid enligt min mening vid handen, att en sådan situation nu föreligger. Jag ansluter mig därför till jordbruksnämndens uppfattning, att åtgärder böra vidtagas för att förebygga att de ogynnsamma väderleksförhållanden, som rådde i vissa delar av landet under hösten 1950, skola få alltför allvarliga återverkningar för de jordbrukare, som drabbats särskilt svårt därav.

Vad angår formerna för detta stöd kan jag däremot ej ansluta mig till jordbruksnämndens ståndpunkt. En uppskattning av skördeminskningen och förlusten i övrigt i det enskilda fallet måste uppenbarligen erbjuda stora svårigheter. Likaså måste det bli va svårt att vid den på en sådan uppskattning grundade bidragstilldelningen nå resultat, som kunna anses rättvisa och skäligen ur både den skadelidandes och det allmännas synpunkt. En mera tilltalande utväg är enligt min uppfattning att lämna stödet i den form, som användes åren 1941 och 1942, nämligen att utlämna räntefria amorteringslån (stödlån) till de jordbrukare, som på grund av felslagen skörd befinna sig i allvarliga ekonomiska svårigheter. Stödet från statens sida får då endast karaktären av en tillfällig hjälp till jordbrukarna att övervinna dessa svårigheter. Eftersom lånen i princip skola återbetalas, blir det ej nödvändigt att i varje enskilt fall söka exakt fastställa, vad som skall anses som normalskörd eller hur mycket den verkliga skörden år 1950 låg under normalskörden. Vad som behöver konstateras är endast att de ogynnsamma väderleksförhållandena medfört en inkomstminskning för vederbörande, som hotar att allvarligt rubba hans ekonomiska balans, och vilket belopp han behöver för att denna balans skall kunna återställas. Därest lånevägen beträdes, synes det vidare möjligt att ställa större belopp till disposition än som skäligen kunnat utlämnas såsom bidrag. Man bör

med andra ord på denna väg kunna ge en mera effektiv hjälp till de jordbrukare, som behöva en sådan. Det administrativa förfarandet blir härjämte uppenbarligen väsentligt enklare, om denna metod tillämpas.

Även vid den närmare utformningen av låneföreskrifterna synas de år 1941 meddelade bestämmelserna om krislån i viss mån kunna tjäna som förebild. Såsom förutsättning för lån synes sålunda böra uppställas, att vederbörande på grund av felslagen skörd år 1950 råkat i sådana svårigheter, att han är i trängande behov av ekonomisk hjälp, och att han gjort vad på honom ankommit för att övervinna svårigheterna. Lånemöjligheterna böra stå öppna ej blott i de fall, då skördeskadorna gällt spannmål, foderrotfrukter eller potatis, utan även eljest, exempelvis vid skada å höskörden. Låneverksamheten bör under lantbruksstyrelsens tillsyn omhändervhas av lantbruksnämnderna. Stödlån bör kunna beviljas för inköp av utsäde, gödningsämnen, fodermedel, kreatur eller annat, som erfordras för jordbruksdriftens upprätthållande, eller för betalning av överhängande gäld. Lånebeloppet torde i regel ej böra överstiga 3 000 kronor, men möjlighet bör finnas att i särskilda fall höja maximibeloppet till 5 000 kronor. Lånen böra normalt amorteras på fem år med början år 1952, men lånemyndigheterna böra äga befogenhet att medge förlängning av amorteringstiden, om så kan anses påkallat med hänsyn till låntagarens ekonomiska ställning. Ansökan om stödlån bör göras före den 1 september 1951. Kungl. Maj:t bör äga befogenhet att besluta om avskrivning av fordran på grund av beviljat lån, där så skulle finnas påkallat.

Beträffande de krislån, som utlämnades åren 1941 och 1942, gällde, att lånesumman intill ett belopp av högst 1 000 kronor fick gäldas genom vissa förbättringsarbeten å låntagarens fastighet. Någon dylik föreskrift torde ej nu böra meddelas, bland annat med hänsyn till att generella regler nu gälla i fråga om lån och bidrag till inre rationaliseringsåtgärder.

Enligt jordbruksnämndens framställning skulle ett belopp av 1 000 000 kronor ställas till förfogande för utbetalande av de av nämnden föreslagna bidragen. Med hänsyn till den omläggning av stödformen, som jag förorddat, och för att ett effektivt stöd skall kunna lämnas, anser jag att för utlämnande av stödlån bör beräknas ett belopp av 3 000 000 kronor. Ett anslag å detta belopp torde böra anvisas å tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår. Anslaget synes böra uppföras å kapitalbudgeten under fonden för låneunderstöd samt benämnas Stödlån till jordbrukare.»

Utskottet. De ogynnsamma väderleksförhållandena i vissa delar av vårt land under hösten 1950 medförde på sina håll betydande skördeskador, uppskattade till sammanlagt cirka 25 miljoner kronors värde. Även om hänsyn tagits till den därigenom föranledda minskningen i den totala skörden vid uppgörandet i oktober 1950 av kalkylen över jordbrukets inkomster och kostnader under innevarande regleringsår, torde det dock stå klart, att i åtskilliga fall den enskilde jordbrukaren drabbats av ett så avsevärt ekonomiskt avbräck, att särskilda åtgärder från det allmännas sida kunna ifråga-

sättas. Enligt utskottets mening giver utredningen i ärendet otvivelaktigt vid handen att — såsom föreslagits i propositionen samt i motionerna I: 339 och II: 451 — ekonomiskt stöd bör lämnas de jordbrukare, som drabbats särskilt svårt av skördeskadorna.

Vid övervägandet av i vilken utsträckning och i vilken form sådant stöd bör lämnas vill utskottet till en början framhålla, att utskottet ansluter sig till den i propositionen framförda åsikten, att en jordbrukare i princip bör stå företagarrisken, om skörden i det enskilda fallet på grund av omständigheter, över vilka han icke kunnat råda, blivit lägre än genomsnittet, samt att ett särskilt ingripande av det allmänna, utöver vad som sker inom ramen för jordbruksregleringen, endast bör äga rum, då så kan anses påkallat av trängande sociala skäl. Utskottet kan således icke biträda det i nyssnämnda motioner framförda förslaget om understöd utan behovsprövning.

Vad härefter angår den närmare utformningen av stödverksamheten ha olika alternativ framkommit. Sålunda har jordbruksnämnden föreslagit, att de jordbrukare, för vilka skörden år 1950 av spannmål, potatis och foderrotfrukter kommit att understiga 60 procent av deras normala skörd av dylika grödor, skulle — efter prövning i varje särskilt fall av skadans storlek och den skadelidandes ekonomiska ställning — kunna erhålla gottgörelse av allmänna medel med högst det belopp, varmed värdet av skörden kan anses ha understigit 60 procent av normalskörden. I propositionen har däremot hemställts, att stödet skall lämnas i form av räntefria amorteringslån (stödlån) till jordbrukare, som på grund av fetslagen skörd befinna sig i allvarliga ekonomiska svårigheter.

Vid valet mellan de olika möjligheterna får utskottet erinra om att det i propositionen framlagda förslaget överensstämmer med den form av hjälp, som kom till användning vid stödverksamheten åren 1941 och 1942. Enligt utskottets mening innebär en sådan utformning flera fördelar. Utskottet vill härvid särskilt peka på att denna såsom framhållits i propositionen tillåter att man, utan att göra avkall på rättvisesynpunkten, icke behöver söka exakt fastställa storleken av skördeminskningen i förhållande till normalskörden. Härigenom blir förfarandet åtskilligt enklare. Låneformen torde vidare medgiva en mera omfattande stödverksamhet än om bidrag lämnas utan återbetalningsskyldighet. Med hänsyn bland annat härtill finner utskottet sig böra förorda, att stöd lämnas i form av amorteringslån.

Beträffande de närmare låneföreskrifterna har utskottet intet att erinra mot vad Kungl. Maj:t härvidlag föreslagit. Vad slutligen kostnadsfrågan angår torde enligt utskottets mening den äskade medelsanvisningen av 3 miljoner kronor böra medgiva en låneverksamhet av sådan omfattning, att den kommer att innebära ett effektivt stöd för de behövande. Utskottet biträder därför Kungl. Maj:ts förslag jämväl i denna del.

Under hänvisning till vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å de likalydande motionerna I: 339 och II: 451, till *Stödlån till jordbrukare* å tilläggsstat II till

riksstaten för budgetåret 1950/51 under kapitalbudgeten, fonden för låneunderstöd, anvisa ett investeringsanslag av 3 000 000 kronor.

Stockholm den 16 maj 1951.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling ha närvarit:

från f ö r s t a kammaren: herrar Tjällgren, Alfred Andersson, Svedberg, Carl Sundberg, Näslund, Jon Jonsson, Hjalmar Nilsson, Mossberger, Herbert Hermansson och Snygg*; samt

från a n d r a kammaren: herrar Andersson i Tungelsta, Gustafson i Dädesjö, Jacobson i Vilhelmina, Antby, Andersson i Hyssna, Hægglom, Jonsson i Järvsand, Svensson i Vä, Utbult* och Andersson i Långviksmon*.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservationer:

1) av herr *Tjällgren*;

2) av herrar *Antby*, *Herbert Hermansson*, *Svensson i Vä* och *Utbult*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 339 och II: 451 samt att därför utskottets yttrande och hemställan bort ha denna lydelse:

»De ogynnsamma — — — (lika med utskottet) — — — av skörde-skadorna.

Vad angår den närmare utformningen av stödverksamheten ha olika alternativ framkommit. I propositionen har hemställts om ett anslag av 3 000 000 kronor. Av detta belopp skulle efter behovsprövning kunna utbetalas räntefria amorteringslån till jordbrukare, som på grund av felslagen skörd befinna sig i allvarliga ekonomiska svårigheter. I motionerna I: 339 och II: 451 har däremot yrkats, att riksdagen skall anvisa ett anslag av 10 000 000 kronor samt att ersättning utan behovsprövning skall utgå generellt till alla jordbrukare inom de av skördeskadorna drabbade områdena. Enligt motionärernas förslag skulle dessa jordbrukare i stort sett kunna er-hålla bidrag med belopp, motsvarande 50 procent av skadornas uppskatta-de värde.

Vid prövning av dessa båda alternativ har utskottet med hänsyn till skördeskadornas storlek icke kunnat finna, att det i propositionen fram-lagda förslaget erbjuder det stöd, som får anses erforderligt. Utskottet an-

ser däremot, att det i motionerna framförda förslaget är mera ägnat att giva skäligen hjälp åt de skadelidande. På grund härav biträder utskottet motionärernas hemställan.

Då skadornas värde uppskattats till omkring 25 000 000 kronor, skulle för ifrågavarande stödverksamhet erfordras cirka 12 000 000 kronor. Såsom statens jordbruksnämnd framhållit torde för ändamålet visst belopp finnas tillgängligt av det för innevarande budgetår anvisade reservationsanslaget till prisreglerande åtgärder på jordbrukets område. Med hänsyn härtill synes ett tilläggsanslag av 10 000 000 kronor vara erforderligt. För stödverksamheten sålunda disponibla medel böra ställas till förfogande för hushållningssällskapen inom de berörda områdena, att fördelas bland vederbörande jordbrukare i förhållande till den odlade arealen och med beaktande av skadornas uppskattade värde inom de olika områdena.

Under hänvisning till vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning samt med bifall till de likalydande motionerna I: 339 och II: 451, till *Ersättning till jordbrukare för skördeskador* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 under nionde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 10 000 000 kronor, att disponeras enligt i huvudsak de grunder, som utskottet angivit i det föregående.»